

HRVATSKO INFORMACIJSKO I DOKUMENTACIJSKO DRUŠTVO
CROATIAN INFORMATION AND DOCUMENTATION SOCIETY

HID - Drobilica

Godina IX, lipanj 2012, br. 3

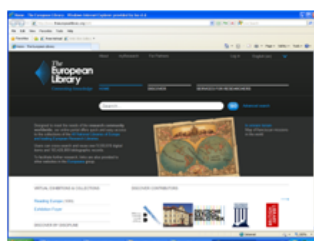
UDK 0+061

ISSN 1845-4569

Izdvajamo

**Novi portal Europske
knjižnice**

str. 6

**Tvorci virusa Flame
aktivirali naredbu za
samouništenje**

str. 9

**Odaberite operatera koji
vam neće ograničavati
slobodu pristupa Internetu!**

str. 5

**Održana izvanredna izborna
skupština HID-a**

str. 2

Standard uredničkog rada

str. 9

**Kako izgleda dostupnost
javnih informacija u praksi**

str. 2

Sadržaj

Održana izvanredna izborna skupština HID-a	Str. 2
Kako izgleda dostupnost javnih informacija u praksi	3
Odaberite operatera koji vam neće ograničavati slobodu pristupa Internetu!	5
Tvorci virusa Flame aktivirali naredbu za samouništenje	5
Standard uredničkog rada	6
Novi portal Europske knjižnice	6

HID-Drobilica

Izlazi dvomjesečno

Kontakt e-mail: ivo.tokic@ina.hr

HID

Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

Održana izvanredna izborna skupština HID-a

U prostoru Instituta Ruđer Bošković na Biječkoj 54 održana je 5.6.2012. izvanredna izborna skupština HID-a na kojoj se birao novi predsjednik društva. Skupštinu je kao član Nadzornog odbora vodio Ivo Tokić koji je podnio izvješće o radu društva tijekom posljednje dvije godine.

- održana skupština 2010. – dano izvješće o radu koje je prihvaćeno; u vezi mogućih izbora na funkcije u društvu navedeni su kandidati, ali nisu održani izbori; usvojeni zaključci o daljnjim aktivnostima društva koji su dijelom realizirani
- održan sastanak šireg članstva društva 2011. – dano izvješće o radu koje je prihvaćeno; u vezi mogućih izbora na funkcije u društvu opet su navedeni kandidati, kao i prijedlozi kako bi izbore trebalo provesti, ali nisu održani izbori; doneseni su prijedlozi daljih aktivnosti društva koji su dijelom realizirani
- u 2012. javljaju se poteškoće u radu koje su rješavane u suradnji članova upravnih tijela društva:
 - gubitak korisničkih prava na Carnetu – vraćeno
 - ugašena domena hidd.hr 3.5.2012. – riješeno
 - administrator se ne može prijaviti u CMS 10.5.2012. - u tijeku rješavanje
 - nastavljen rad na projektu HRČAK:
 - Časopisa: 296
 - Brojeva (sveščića) časopisa: 6062
 - Priloga (samo bibliografski podaci): 4763
 - Priloga (bibliografski podaci i puni tekst): 75899
 - nastavljen rad na izdavanju e-glasila Drobilica
- Mandat članova upravnih tijela ističe u prosincu 2012., dakle treba sazvati redovnu skupštinu tada za izbor novih upravnih tijela.
- O mrežnim stranicama do daljnjega se brine Boris Bosančić, ali on želi predati tu dužnost nekome drugome. B. Bosančić će migrirati stranice iz WordPressa u Mambo.
- Bit će potreban redizajn i reorganizacija sadržaja stranica.

Izvješće je jednoglasno prihvaćeno.

U nazočnosti više članova društva, Ivo Tokić se ujedno predstavio i kao jedini predloženi kandidat za predsjednika.

I. Tokić je predstavio svoj plan rada za HID:

Kratkoročni ciljevi - do kraja 2012.:

- uređenje administrativnih obaveza društva
- održati sastanak sa Upravnim odborom (pregled zaključaka i aktivnosti)
- priprema za prijavu za sufinanciranje aktivnosti HID-a
- ponovno pokretanje web stranica društva
- pripreme za uređenje novih stranica društva
- nastavak izdavanja Drobilice
- priprema redovne izborne skupštine u prosincu
- osnivanje nagrade Tibor Toth

Dugoročni ciljevi:

- razmotriti pitanje unutrašnje organizacije – sekcije za pojedina područja
- pokrenuti pitanje rješavanja trajnog prostora HID-a
- pokrenuti pitanje trajnijeg financiranja HID-a (članarina, MZSOŠ, EU fond i sl.)
- povećanje vidljivosti u javnosti
- uvođenje novih aktivnosti: projekti, okrugli stolovi i sl.
- širenje članstva – posebno među mladima
- popularizacija informacijskih znanosti i aktivnosti
- nastaviti rad i suradnju na sadašnjim projektima : HRČAK
- nastaviti rad na Drobilici
- HRČAK
- obnova suradnje s drugim društvima u zemlji i inozemstvu

Glasovima nazočnih te uz glasove koji su pristigli mailom na tajništvo društvo, Ivo Tokić je sa 52 glasa izabran za novog predsjednika društva, dok nije bilo glasova protiv niti suzdržanih.

Budući da je zbog preuzimanja nove dužnosti Ivo Tokić napustio dužnost u Nadzornom odboru, u to je tijelo umjesto njega predložena, a potom i jednoglasno izabrana Mirjana Mihalić.

U diskusiji o mogućim pravcima daljeg djelovanja, uz podršku ciljevima koje je iznio I. Tokić, istaknuta je i potreba uključivanja mogućih projekata članova HID-a u programe financiranja europskih fondova i u suradnju sa znanstveno-akademske ustanovama u zemlji. Zaključeno je kako će HID sa svoje strane pružati podršku projektima koje budu predlagali i vodili članovi udruge.

Priredio Ivo Tokić

Osvrt

Kako izgleda dostupnost javnih informacija u praksi

Zanimljiv prikaz kako izgleda dostupnost javnih informacija u našoj praksi može se dobiti iz iskustva koji je opisala Vitomira Lončar, ravnateljica kazališta Mala scena iz Zagreba. Ovdje donosimo njezin tekst, inače objavljen na blogu autorice u Večernjem listu, bez redakcijskog kraćenja.

Odbrojavanje je počelo – JAVNOST kuca na vrata

Nakon šutnje i sustavnog nekomuniciranja između „velikih dečki“ koji vode kulturu Grada Zagreba i „sitne boranije“, kako bi sve (nas) ostale nazvao jedan dragi profesor na Akademiji dramske umjetnosti, a što traje od lokalnih izbora 2009. do danas, odjednom se u samo tri dana situacija promijenila.

Prvo je u petak, 25. svibnja, u HTV-ovoj emisiji *Hrvatska uživo* predsjednik Odbora za kulturu Grada Zagreba dr. Zvonko Maković rekao da je on novinar i da neće otkriti izvore putem kojih je došao do podataka o poslovanju kazališta Mala scena i objavio ih u privatnom tjedniku „Aktual“ (u kojem je, a propos, ovih dana smijenjena glavna urednica Sina Karli). U istoj je emisiji Tedi Lušetić, šef za kulturu Grada Zagreba, utvrdio da su ti podatci (za koje Maković kaže da ne želi otkriti izvor) zapravo JAVNI i svakome dostupni, da nemaju oznaku tajnosti i da svatko može doći do njih. Nakon toga mi je u ponedjeljak, 28. svibnja, mailom to isto potvrdio i predsjednik Odbora za kontrolu Grada Zagreba dr. Josip Kregar. Izriječno Kregar kaže: „Kako se do legalnih podataka stiže nelegalno? Ili možda treba zatajiti podatke koji su mu – kao i svima – dostupni?“

Hm, Maković ne želi otkriti izvor koji mu je podatke dao, a Lušetić i Kregar kažu – podatci su SVIMA dostupni. A znate li što kaže Pročelnik Ureda za obrazovanje kulturu i sport Ivica Lovrić? „Ured nema mehanizme provjere podataka“, o čemu sam već pisala. Baš zanimljivo! Ovo je, dakle, već treća različita informacija o istoj stvari: Maković ima svoju priču, Kregar i Lušetić svoju, a Lovrić – svoju.

A da se dečki malo usuglase? Na nekoj janjetini, možda?

Činjenice koje se jedino JAVNO I LAKO mogu provjeriti i koje su SVIMA DOSTUPNE jesu one da je Ured za kulturu Skupštini Grada predočio podatke za poslovanje javnih ustanova u kulturi (pa i kazališta) za 2009. godinu, i to KRAJEM OŽUJKA 2011. godine.

Za 2010. godinu takav izvještaj nije nikada došao na dnevni red Skupštine niti je dostupan na internetskim stranicama Grada ili Ureda. Za 2010. godinu objavljen je izvještaj o broju premijera, repriza i posjetitelja za javna i neovisna kazališta, ali taj je izvještaj nepotpun i nerelevantan za bilo kakvu ozbiljniju analizu iz više razloga: u izvještaju nisu podatci svih privatnih kazališta, neka javna kazališta upisana su pod neovisna kazališta, a pod javna kazališta, na primjer, upisan je ansambl „Lado“ itd.

O radu kazališta (i javnih i privatnih) za 2011. godinu nigdje ne možete naći – ni slova. Ni brojke. Ni pisma ni razglednice.

Osobno, već nekoliko mjeseci od službeno upućenog upita čekam da mi Ured pošalje neke sasvim bezazlene podatke, a zakonski rok za predaju tih istih podataka već je odavno prošao. I Ured već polako može početi brojiti novac za zakonski predviđene kazne za nedavanje traženih podataka. I? Što je preostalo da bi se utvrdilo što je točno, tko govori istinu? Odnosno, kako se može doći do podataka iz Ureda za obrazovanje, kulturu i sport a da se ponovno (ili uzaludno) ne mora čekati da se Nepoznat Netko udostoji odgovoriti na SLUŽBENI upit, kako to priliči demokratski uređenim sustavima?

Preostalo je doći u Ured po sustavu „dobar dan“, „dobar dan, molim vas podatke.“

Bolje reći, došlo je vrijeme za – DRUGU GERILSKU AKCIJU. Kodnoga imena „Skok u polukat.“

Koja se dogodila u utorak, 29. svibnja 2012.

Evo kako je to izgledalo.

Točno u 8.55 nas je četvero „gerilaca“ (Snježana Banović, Ivica Šimić, Iva Peter Dragan i moja malenkost), kako nas sada već i službeno zovu, pokucalo na vrata zamjenika pročelnika Ureda za obrazovanje, kulturu i sport, zaduženoga za kulturu, Tedija Lušetića. Dočekala nas je ljubazna tajnica i objasnila da gospodin Lušetić ima sastanak.

Dobro. Lijepo. Radi se.

„Molimo Vas da ga samo zamolite da javi u svoje urede zadužene za financijske i programske izvještaje da smo došli vidjeti podatke za koje je u TV emisiji rekao da ih može vidjeti svatko.“ Tajnica nestane u smjeru velikih vrata iza kojih se krije naša sudbina.

Sjednemo tako mi i čekamo da nam glasnik – tajnica – prenese glase olimpskih bogova o našoj sudbini.

Jer, sasvim je jasno da nas Olimp neće primiti.

Nakon desetak minuta (jednako tako ljubazno) primi nas jedna djelatnica Ureda.

Djelatnica: „Izvolite, što trebate?“

Mi: „Podatke na uvid, koji su ionako javno dostupni, kako su to rekli Lušetić i Kregar.“

Djelatnica: „Podatci se ne mogu dobiti bez pismenog upita.“

Mi (vadeći iz torbe pripremljene pismene upite): „Evo pismenih upita.“

Djelatnica: „Ali upiti moraju biti urudžbirani.“

Mi: „Dobro, idemo ih urudžbirati. Hvala na prijamu, doviđenja.“

Djelatnica: „Javit ćemo vam se, doviđenja.“

I uputismo se mi u Urudžbeni ured. Urudžbiramo mi, urudžbiramo, izlazimo već, kad tamo, zaustavi mene zaposlenik Ureda zadužen za sigurnost i pita: „Pa kako ste vi ušli?!“

Hm, bilo je to teško pitanje. Kako smo ušli? Lijepo, kroz vrata, pa po stubama, pa na polukat – Olimp.

Slijedi novo pitanje: „Jeste li vidjeli pročelnika?“

Jesmo li VIDJELI pročelnika? Što je sad ovo?

Ja: „Hm, hm, vidjeli smo ga na hodniku, pristojno pozdravili, u čemu je problem?“

Djelatnik: „Niste smjeli samo tako otići pročelniku i vidjeti ga, to se ne smije.“

Ja: „Ah, baš zanimljivo što to nismo smjeli, ali mi nismo ni išli pročelniku, nego njegovu zamjeniku.

Usput, nismo ni znali da se Njega Osobno NE SMIJE vidjeti!“

Razmišljam, što je naš pročelnik Ureda Ivica Lovrić, neka zaštićena vrsta koju se ne smije vidjeti?

Možda bismo se mogli pretvoriti u kipove ako Ga vidimo? Ili možda u stupove od soli? Ili da se udaljavamo od faraona natraške, na koljenima, ne dižući pogled da nas ne zaslijepi sam Amon Ra?

I tako smo lijepo nas četvero „gerilaca“ izašli u lijep, zagrebački dan, fotografirali se ispred Ureda s urudžbiranim zamolbama, neka se nađe za povijest, i – sada čekamo da nas u zakonskome roku pozovu pa da vidimo svaki račun, svaki ugovor i svaki dokument koji nas zanima, i to ZA SVAKO KAZALIŠTE U ZAGREBU!

Pa da i mi, kao *novinar* Maković, uz besplatnu pomoć oko stručne analize djelatnika Ureda zaduženog za financije Alojza Matijaševića, napokon dobijemo tzv. „javno dostupan izvještaj“ poslovanja za prošlu godinu svih kazališta u Zagrebu.

Tik-tak, tik-tak, tik-tak... Počelo je odbrojanje!

Ili, otvorila se nova stanica u odnosima javne uprave i korisnika.

Stranica – JAVNOSTI.

Napisala Vitomira Lončar, preneseno: Večernji list, blog autorice

Odaberite operatera koji vam neće ograničavati slobodu pristupa Internetu!

Udruga Telekom reagirala je na najave Hrvatskog Telekoma kako bi od 31. siječnja 2013. godine mogao korisnicima ograničiti korištenje VoIP i MoIP usluga.

"Hrvatski Telekom je nedavno u specifikacije pojedinih tarifnih modela svoje mobilne mreže T-Mobile unio odredbu kojom najavljuje da će od 31.01.2013. godine, dakle za nešto više od sedam mjeseci, svoje korisnike ograničavati u korištenju VoIP i MoIP usluga. Pojednostavljeno, HT će svojim korisnicima onemogućiti korištenje popularnih i mahom besplatnih internetskih servisa poput Skype, Viber, Google Talk, ali i inovativnih usluga hrvatskih operatera.

Udruga Telekom potez Hrvatskog Telekoma ocjenjuje štetnim za korisnike i usmjerenim otežavanju razvoja i korištenja novih usluga i tržišnog natjecanja u Hrvatskoj, te opasnim presedanom koji u potpunosti narušava neutralnost Interneta kao osnovne ideje ove globalne mreže.

Također, mišljenja smo kako se usluga koja isključuje korištenje svih mogućnosti Interneta kao globalne i neutralne mreže više ne može nazivati uslugom „pristupa Internetu“ niti oglašavati kao takva, već uslugom „ograničenog pristupa Internetu“. Na ovim razlikama u oglašavanju ćemo inzistirati kako bi korisnici, bez potrebe da detaljno iščitavaju komplicirane dokumente i uvjete korištenja, na jednostavan način razlikovali stvarni i neograničeni pristup Internetu kojeg nude drugi operatori od ograničenog pristupa Internetu kojeg 'na mala vrata' uvodi Hrvatski Telekom.

Ujedno pozivamo korisnike Hrvatskog Telekoma da iskoriste preostalo vrijeme do stupanja na snagu ovog ograničenja koje će im biti nametnuto početkom 2013. godine, te odaberu operatera koji im neće ograničavati slobodu pristupa Internetu niti korištenja naprednih i jednostavnih usluga koje im mogu donijeti značajne uštede.

Također, pozivamo Hrvatsku agenciju za poštu i elektroničke komunikacije da u skladu sa svojim zadaćama ocijeni utjecaj poteza Hrvatskog Telekoma na neutralnost Interneta, ali i na ograničavanje tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj posebice imajući u vidu inovativnu uslugu Tornado koju je Optima Telekom nedavno predstavio.", stoji u priopćenju Udruge Telekom.

Prenosimo priopćenje Udruge Telekom

Epilog

Nakon više medijskih napisa u kojima je javnost upoznata s ovim problemom, Hrvatski Telekom je obavijestio javnost o povlačenju odluke o ograničavanju korištenja VoIP i MoIP usluga.

Ivo Tokić

Tvorci virusa Flame aktivirali naredbu za samouništenje: Sigurnosne tvrtke bile su blizu otkrivanju izvorišta!

Symantec i ostale agencije objavile su analizu Flamea koja je pokazala da je riječ o jednom od dosad najsofisticiranijih virusa iza čijeg stvaranja vjerojatno stoji neka država

Kreatori kompjuterskog virusa Flame, jednog od najsofisticiranijih virusa koji ugrožava sigurnost računarskih sustava diljem svijeta, poslali su "samoubilačku" komandu koja ga otklanja sa zaraženih kompjutera, objavile su sigurnosne cyber agencije

Virus Flame (Požar) došao je u fokus javnosti nakon što je UN-ovo tijelo za telekomunikacije ITU zatražilo pomoć u identificiranju virusa koji je zarazio računala u bliskoistočnim državama i krao bezbrojne povjerljive podatke s njih. Najveći broj napada virusa Flame zabilježen je u Izraelu i Iranu.

Sada su tvorci virusa, kojima su sigurnosne agencije sve više ulazile u trag detaljnim analizama Flamea, na zaražene kompjutere poslali komandu koja virus potpuno eliminira. S potpunim brisanjem malwarea na kompjuteru bit će onemogućene i forenzičke analize njegovih komponenti koje su mogle pomoći u otkrivanju pojedinaca ili institucije koji su ga

Vijest o slanju samoubilačke komande objavila je sigurnosna cyber agencija Symantec koja je, kao i još nekoliko drugih agencija, pratila sve aktivnosti opasnog virusa. Istodobno, Symantec i ostale agencije objavile su analizu Flamea koja je pokazala da je riječ o jednom od dosad najsofisticiranijih virusa iza čijeg stvaranja vjerojatno stoji neka država.

Priredio Ivo Tokić, izvor: Jutarnji list

Kutak za urednike časopisa ... i ostale

Standard uredničkog rada

Većina urednika znanstvenih časopisa dolazi iz redova uglednih znanstvenika, koji su i sami autori članaka u znanstvenim časopisima, recenzenti ili članovi uredničkog odbora nekog časopisa. No, većina njih možda ne zna koje su sve odgovornosti urednika te pravila i specifičnost uredničkog posla. Ove su upute zamišljene kao pomoć novim urednicima ali i kao podsjetnik ili oblik trajne izobrazbe iskusnim urednicima, te kao naputak za dobru uredničku praksu u znanstvenom časopisu. Sastavljene su prema dokumentima međunarodnih uredničkih udruga, prije svega na osnovi *Priručnika za buduće i nove urednike* udruge World Association of Medical Editors (WAME), uz dozvolu organizacije. Izvornik je dostupan na službenim internet stranicama udruge <http://www.wame.org>. Premda su upute napisane prije svega za znanstvene časopise koje objavljuju recenzirane članke o rezultatima izvornih istraživanja, većina naputaka vrijedi i za ostale vrste časopisa. Dokument se može preuzeti na : <http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=6587&sec=2142> Više na: <http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=6587&sec=2142>

Priredio Ivo Tokić

Web sadržaji

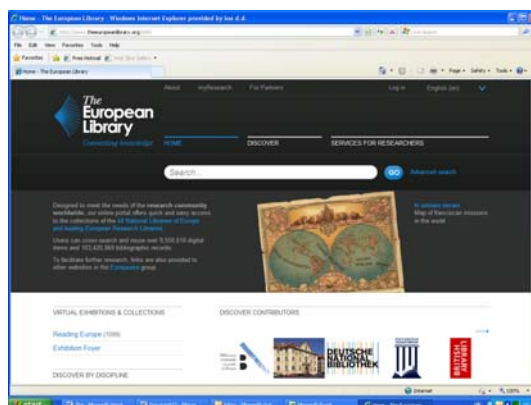
Novi portal Europske knjižnice

Objavljen je novi portal *Europske knjižnice* (The European Library).

Portal na adresi <http://www.theeuropeanlibrary.org> je osuvremenjena usluga koja omogućava pristup više od 200 milijuna jedinica građe iz 46 europskih zemalja, uključujući i Hrvatsku. Istraživači i znanstvenici iz cijelog svijeta mogu brzo i jednostavno, bez naplate, pretraživati središnje kazalo građe iz zbirki nacionalnih, ali i sve većeg broja sveučilišnih knjižnica. Moguće je koristiti raznovrsne alate i usluge poput preuzimanja zapisa, upravljanja bibliografskim bilješkama i ponovnog korištenja metapodataka za nova pretraživanja. Dostupno je i sučelje na hrvatskom jeziku.

Istraživačima i ostalim korisnicima na raspolaganju je preko 24 milijuna stranica cjelovitog teksta i više od 7 milijuna digitalnih objekata svih vrsta građe, od rukopisa i starih knjiga do videa i filmova.

Jasenka Zajec

Poštanski sandučić za komentare i prijedloge čitatelja

e-mail adresa uredništva: ivo.tokic@ina.hr

Želimo čuti što mislite o našem glasilu, vaše prijedloge čega bi trebalo biti više, a čega manje, kako bi nam pomogli da budemo korisniji.

Uredništvo

HID-Drobnica

Glavni urednik : mr.sc. Ivo Tokić, tel. 01/2381-624, e-mail: ivo.tokic@ina.hr

Članovi uredništva: dr.sc. Živana Heđbeli, Marina Mayer, dr.sc.Daniela Sruga, mr.sc. Irena Pilaš
HID

Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel.: +385 1 3722 643; faks: +385 1 3722 630 <http://www.hidd.hr>

Matični broj: 0513814

Žiro račun: 2340009-110007285